GAZETA KRAKOWSKA

Nro 97.

z KRAKOWA dnia 3 GRUDNIA 1828 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 24 Listopada.

Dnia wczorayszego . w Kaplicy Zamkowey odbyło się żałobne Nabożeństwo za Duszę w Bogu spoczywaiącey Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi.

Dyrekcyia Główna
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Z powodu zbliżaiącego się terminu wypłat należności, za wylosowane w bieżącem półroczu Listy Zastawne, oraz za Kupony z bieżącego półrocza, ktory to termin stosownie do prawa o Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem z dniem 22 Grudnia r. b. rozpoczyna się, Dyrekcyia Główna pragnąc ułatwić właścicielom Listów Zastawnych i Kuponów, odebranie w czasie wypłat swey należności, tak, iżby na długie oczekiwanie dla potrzeby sprawdzenia złożonych Kuponów nie byli narażeni, przeznaczyły komplet, który poczynaiąc od dnia 1 Grudnia r. b. aż do nadeyścia terminu wypłat, to iest 22 t. m. i r. codziennie od godziny 9tey rano aż do godziny pierwszey z południa, w mieyscu posiedzeń Dyrekcyi Główney przy ulicy Stojerskiey, trudnić się będzie odbieraniem składanych Kuponów do sprawdzenia, na które stosowne rewersa z Xięgi sznurowey wycięte wydawane będą. Interessanci zaś posiadaiący takowe rewersa, za zgłoszeniem się w dniu 22 Grudnia r. b. lub następnych, należnośni przypadaiące bez naymnieyszey zwłoki czasu odbiorą.

Zarazem Dyrekcyia Główna wzywa uprzeymie wszystkich właścicieli tak wylosowanych Listów Zastawnych, iako też Kuponów, na bieżące półrocze do wypłaty przypadaiących, iżby w przeciągu czasu do wypłaty wyznaczonego, to iest: od dnia 22 Grudnia r. b. do dnia 19 Stycznia 1829 roku niezawodnie po odebranie należności zgłaszać się, i takową odebrać zechcieli, gdyż z dniem 19 Stycznia r. p. Kassa wypłat Dyrekcyi Główney zamkniętą zostanie, kapitały zaś i prowizyie, w oznaczonym przeciągu czasu nie odebrane, w moc przepisu Art: 134 Prawa Seymowego do depozytu złożonemi zostaną.

W Warszawie d. 22 Listopada 1828 r.

Senator Woiewoda, Prezes:
Mączyński.

Pisarz Dyrekcyi Główney:
Drewnoski.

Konwencyia ostateczney Likwidacyi z Dworem Austryiackim na dniu 17/29 Kwietnia r. b. zawartey.

(Ciąg dalszy.)

B. Zwrot Kaucyi.

Artykuł 17.

Wszelkie reklamacyie i poszukiwania przeciw Urzędnikom, przeciwko osobom do złożenia rachunku obowiązanym, przeciw Dzierżawcom Dóbr lub dochodów Rządowych, o ile indiwidua takowe wyszły, ze zmianą panowania, ze stosunków i obowiązków, w których się wpierw względem swych respective Rządów znaydowały, umarzaią się na zawsze, i z żadnego powodu wznowione bydź nie mogą.

Artykuł 18.

W skutku zasady w poprzedzaiącym Artykule ustanowioney, wszystkie kaucyie złożone przed 14 Października 1809 przez poddanych lub Urzędników ówczasowych Rządu Austryiackiego, którzy od owey pory stali się poddanemi teraźnieyszego Królestwa Polskiego lub Wolnego Miasta Krakowa, o ile takowe znaydowały się pod jurisdykcyią Władz Administracyynych lub Sądowych Rządu Austryiackiego i dotychczas w posiadaniu tegoż Rządu zostaią, wydane będą Rządowi Królestwa Polskiego, o ile:

a) Indiwidua wyżey wzmiankowane wyszły w epoce 14 Października 1809 r. ze służby Austryiackiey lub z obowiązków względem Rządu Austryiackiego zaciągnionych, a kaucyie ich dotyczące się złożone były przez nich samych lub za nich przez inne osoby, które stały się od tey epoki poddanemi byłego Xięztwa Warszawskiego, a późniey teraźnieyszego Królestwa Polskiego lub Wolnego Miasta Krakowa. Rozumie się samo przez się, że w przypadku, gdzie kaucyia za kogo innego złożona okaże się bydź własnością osoby, która się stała w epoce zawarcia traktatu 1809 roku poddanym byłego Xięztwa Warszawskiego, a późniey poddanym teraźnieyszego Królestwa Polskiego lub Wolnego Miasta Krakowa; kaucyia ta również zwróconą będzie Rządowi Polskiemu, czyli osoba, za którą kaucyia wystawioną była, została lub nie, po 14 Października 1809 roku, w obowiązkach względem Rządu Cesarsko-Austryiackiego zaciągnionych.

b) Kaucyią stawiaiący lub ich Sukcessorowie są na teraz w Królestwie Polskiem lub Wolnem Mieście Krakowie zamieszkali.

Artykuł 19.

Wyłączaią się z ogólnego prawidła, w Artykule poprzedzaiącym ustanowionego, kaucyie, które w części lub w całości na zasadzie ostatecznych i w ostatniey Instancyi przed 14 Października 1809 roku zapadłych postanowień na pokrycie defektów Kassowych lub szkód przez też same osoby, które kaucyią stawiły, lub przez tych, za których kaucyia złożoną była, zrządzonych. W takich przypadkach, Rząd który iest w posiadaniu kaucyi, nie zwróci drugiemu iak tylko część pozostałą po potrąceniu wynagrodzenia winnego przez osobę, która kaucyię stawiła, lub za którą kaucyia złożoną była.

Artykuł 20.

Stypulacyie Artykułów 18 i 19 zastosowane będą we wszystkich punktach do kaucyi złożonych przed 3 Maia 1815 roku przez ówczasowych poddanych lub Urzędników byłego Xięztwa Warszawskiego, którzy się stali odtąd poddanemi Austryiackiemi. Kaucyie te w przypadkach Art: 18 przewidzianych, zwrócone będą Rządowi Cesarsko-Austryiackiemu z wyłączeniami w Art: 19 postanowione-

mi w tem, co się tycze funduszów za kaucyią służących, które przed zmianą panowania, na zasadzie zapadłych w ostatniey Instancyi postanowień, przeznaczoneby zostały na pokrycie defektów Kassowych lub szkód zrządzonych przez osoby kaucyią składaiące, lub przez tych, za których kaucyia stawioną była.

Artykuł 21.

W przypadku, gdyby pobyt teraźnieyszy składaiącego kaucyią lub iego Sukcessorów odkrytym bydź nie mógł, kaucyia zostanie przy Rządzie lub wydaną będzie Rządowi, w którego kraiu znayduie się mieysce ostatniego wiadomego pobytu interessanta lub Sukcessorów iego.

Artykuł 22.

Kaucyie według zasad powyżey ustanowionych do extradycyi kwalifikuiące się, o ile takowe składaią się:

- z dokumentów, tytułów lub obligacyi iakiego bądź rodzaiu;
- z kosztowności lub innych tego rodzaiu effektów;
- z gotowizny, to iest: z monet srebrnych lub złotych;
- z dawnych Bankocetli Austryiackich lub z Billonu, albo też:
- z Biletów Kassowych Xięztwa Warszawskiego;

zwrócone będą w sposobie na podobne przypadki w Artykule 15 do zwrotu depozytów przepisanym. Toż samo ma się rozumieć co do kaucyi, któreby zatracone lub zawieruszone zostały.

Artykuł 23.

Gdy kaucyia w gotowiznie brzęczącey lub w papierowych pieniądzach złożona, za wyraźnem lub domniemanem zezwoleniem strony, na procent u prywatnego lub w Skarbie publicznym ulokowaną została, nie może iuż wówczas bydź mowa iak tylko o zwrocie dokumentu lub obligacyi na takowy fundusz otrzymaney i pochodzących z tey lokacyi procentów, o ile takowe przez samego właściciela kaucyi pobrane nie były, iako też o ile pobór onych nie wychodził z obrębu jurisdykcyi i attrybucyi władzy, która w posiadaniu kaucyi znayduie się, gdyż w tym ostatnim przypadku dochodzenie procentów do strony interessowaney należeć będzie.

Artykuł 24.

Kaucyie effektach publicznych wystawione, zniszczone zostaną za pomocą przepisania obligacyi za kaucyią służącey.

Artykuł 25.

Kaucyie w hypotece na maiątku nieruchomym stawione, uważane będą iako niemaiące żadnego znaczenia, i zapisy hypoteczne ich dotyczące się, wymazane będą z Xiąg hypotecznych, według form prawem wskazanych do uzupełnienia aktu takowego, któremu ninieysza stypulacyia służyć będzie za zasadę.

(Dokończenie nastąpi.)

Do nieoszacowanych zbiorów Świątyni Sybilli w Puławach przybył świeżo skarb nowy, arcy rzadki, i, ile wiemy, przynaymniey w Polsce iedyny. Jest to przywiley Władysława III, Warneńczyka, Króla Polskiego i Węgierskiego, dany Michałowi Dybaczowi z Wiganowic. W przywileiu tym, wynagradzaiąc zasługi i doznaną wierność Dybacza, Król zapisuie mu dwieście grzywien, na wsi Siedlcach (Schedlecz), w Powiecie Krakowskim położoney, oddaiąc mu ią w dzierżawę.

Dwie okoliczności nadaią temu przywileiowi nader wielką cenę.

1. Datowany iest z obozu nad Dunaiem w mieyscu Orszowa (Orschwa) zwa-

nem (między Sylistryią a Braiłowem) (*), dnia 22 Września 1444 roku, a zatem na 48 dni przed zgonem Władysława.

2. Przywiley ten iest z podpisem własnoręcznym Króla: W. Rex manu PP. (Władysław Król, ręką własną.) Jest to więc iedyny pamnik pisania Władysława Warneńczyka i naydawnieyszy przywiley z podpisem Królewskim. (Dotąd nie znano dawnieyszych podpisów nad Kazimierza Jagiellończyka, młodszego brata Władysława.)

Pieczęć dobrze dochowana, na niey orły i pogonie, i napis po Łacinie: Władysław, z Bożey Łaski, Król Polski.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych

Żądano	zł: 87 —	15
Płacono	— 87 gr.	$7\frac{1}{2}$

W Warszawie dnia 24 Listopada 1828 r.
Schaber S. G.

(*) *Ten artykuł mówi: że Orszowa, w którey Król wydał przywiley, leży miedzy Braiłowem i Sylistryią. Zdanie to iest z dwóch względów mylne. Raz, że między Sylistryią i Braiłowem nie ma Orszowy; a, powtóre, gdyby i była iaka wioseszka tego nazwiska; nam nieznana, to pewno Władysław pod nią nie rozbiiał obozu, gdyż wcale nie był w tey okolicy. Ciągnął z woyskiem prosto od Nikopola ku teraźnieyszym Dardanellom; lecz, po wzięciu szturmem Szumli, dowiedziawszy się, że Grecy dozwolili Miuradowi przeyść Bosfor pod samym Konstantynopolem, udał się wbok ku Warnie.*

Orszowa, o którey mówi przywiley, leży w Węgrzech, powyżey Widdynu, w prawo od Serbskiego zamku Gołumbacz, sławnego bohaterskim zgonem Czarnego Zawiszy.

Z Petersburga d. 29 Października D. K.
(Z Gazety Sankt-Petersburgskiey.)

Naywyżey potwierdzony Ceremoniał przeniesienia ciała w Bogu spoczywaiącey Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorowny, z Izby sypialney do Tronowey, a z niey do Sali Taurydzkiey.

Ciało błogosławioney i wieczney pamięci Nayiaśnieyszey Cesarzowey Maryi Fedorowny, ma zostawać w Izbie sypialney do dnia 28 Października. Przy niem bydź ma dyżur z dwóch Freylin, dwóch Szambelanów i dwóch Kamerjunkrów, którzy się zmieniaią co doba.

Ceremoniia duchowna ma się odbywać codziennie obrządkiem Kościoła Wschodniego; a zwyczayną grubą żałobę nosić będą oboiey płci pięciu klass osoby od dnia śmierci do dnia, w którym doniesiono będzie o rozkładzie żałoby na kwartały i klassy.

Gdy ciało Jey Cesarskiey Mości zostanie obleczone w suknie Ruskie (ze srebrney materyi litey, z takiemże ubraniem na głowie i z długą szarfą) i włoży się Purpura Cesarska (ze złotogłowu z wyszywanemi herbami, podszyta futrem gronostaiowem ze srebrnemi kutasami); wówczas Jey Cesarska Mość Nayiaśnieysza Cesarzowa Alexandra Federowna włoży Koronę na głowę zmarłey Cesarzowey; Purpura rozciągać się będzie aż do pulpitu, na którym postawiony będzie obraz, a przy drugim pulpicie czytana będzie Ewangieliia S.

Oba pulpity okryte będą axamitem karmazynowym ze złotemi galonami. Przy ciele Jey Cesarskiey Mości, iak i wprzódy, będzie codziennie służba kościelna.

Ciało będzie przeniesione dnia 28 Października, przeprowadzone od Ich Cesarskich Mości i wszystkich Dam Dworu i Kawalerów, z Izby sypialney do Tronowey.

Tego dnia, wedle uczynionego w wigiliią ogłoszenia, zgromadzą się do izby kawalerskiey na połowie zeszłey Cesarzowey wszystkie Damy Dworu i Kawalerowie, tudzież pierwszych klass oboiey płci Osoby, i gdy Ich Cesarskie Mości raczą przybyć do apartamentów zmarłey Cesarzowey, wówczas, przy zwykłey Ceremonii Duchowney, ośmiu Szambelanów, przy pomocy czterech Kamerjunkrów, przytrzymuiący kutasy, w towarzystwie tak Ich Cesarskich Mości, iako i innych Osób znakomitych płci oboiey, przeniosą ciało z paradnem łożem do Izby Tronowey, i postawią na przygotowanym Tronie. W głowach postawieni będą na straży Rotmistrze i Sztabs-Rotmistrze pułku Kirysyierów Jey Cesarskiey Mości w zupełney żałobie; o kilka kroków daley, z obustron, wzdłuż, około łoża stać powinno sześciu grenadyerów roty Pałacowey z bronią u nogi; a u drzwi wewnątrz pokoiu po dwóch podofficerów pułku kiryssyierów Jey Cesarskiey Mości, wszyscy w zupełney żałobie, u nóg w odległości kilku kroków, czterey Paziowie.

W Izbie karmazynowey, która obita będzie suknem czarnem, postawi się straż wewnętrzna pułku Kawalergardów, a przed latarnią pułku Kiryssyierów Jey Cesarskiey Mości.

Od dnia przeniesienia Ciała do Izby Tronowey, będą trzymały dyżur przy ciele, dzień i noc, po ośm dam, pierwszych klass czterech, w tey liczbie dwie Freyliny i dwie Damy Kawalerskie orderu S. Katarzyny; tudzież po ośmiu kawalerów pierwszych klass czterech, w tey liczbie po iednym Szambelanie i po jednym Kamerjunkrze.

Łoże okryte będzie draperyią z axamitu karmazynowego, ze złotą gazą i kutasami; w głowach u łoża wyszyty będzie Cesarski herb Rossyyski, a po bokach łoża w cyfrach Naywyższe Jey Imie.

Nazaiutrz, po uczynionem ogłoszeniu, będą przypuszczani do ręki Jey Cesarskiey Mości wszelkiey rangi ludzie płci oboiey, codziennie od godziny 11tey zrana do 2giey z południa, a po obiedzie od 3ciey do 7mey wieczorem.

Skoro zaś *Castrum doloris* i Sala żałobna będą przygotowane, wówczas, według uczynionego w wigiliią ogłoszenia, tak Duchowieństwo znakomitsze, iako i wszystkie Nadworne, oraz inne pierwszych 2ch klass płci oboiey Osoby, w dniu naznaczonym, ziezdzać się maią od godziny — do godziny — do Pałacu Jego Cesarskiey Mości, i zgromadzać się do Izby Kawalerskiey zeszłey Cesarzowey; znakomitsze Duchowieństwo zgromadzi się w ubiorach kościelnych do Izby żałobney.

Jak tylko Ich Cesarskie Mości Nayiaśnieyszy Cesarz Jegomość i Nayiaśnieysza Cesarzowa Jeymość, oraz Jego Cesarzewiczowska Mość Następca Tronu raczą wyyść, wtedy wszystkie wyżey wspomnione rangi przeprowadzą Naywyższe Osoby Cesarskie do Izby Tronowey, zkąd, wedle ustanowionego obrządku Duchownego Kościoła Wschodniego, ciało podniesione będzie i złożone do trumny, przez osoby, znayduiące się przy Jey Cesarskiey Mości, przy pomocy czterech Kamerjunkrów, którzy podeymą nakrycie.

Ciało przeniosą też osoby do Sali żałobney i złożą na *Castrum doloris*; przed niem poniosą: czterey Kamerjunkrowie wieko trumny, czterey Szambelanowie przykrycie, i złożą je na ciele Zmarłey. Kamerjunkrowie w tymże czasie złożą wieko na przygotowanym z boku stole; po czem Duchowieństwo odprawi modlitwę za umarłych, i zacznie się czytanie Ewangelii S. we dnie i w

nocy. Po bokach trumny rozłożone będą na taboretach: Cesarska Korona i Ordery w Bogu spoczywaiącey Cesarzowey.

Od tego dnia przy ciele maią trzymać dyżur we dnie w nocy, dwie Damy Stanu, dwie Damy 2giey klassy, dwie Damy Kawalerskie orderu S. Katarzyny, cztery Damy 3ciey i 4tey klassy, oraz cztery Freyliny, ośmiu Kawalerów pierwszych klass czterech, dwóch Szambelanów i dwóch Kamerjunkrów. Wszystkie pomienione osoby zmieniać się maią co dobę o godzinie 9tey zrana; na straży u trumny stać będzie sześciu Kapitanów Gwardyi; u dołu *Castrum doloris*, po bokach 12 Podchorążych gwardyi lub kadetów, w nogach dwóch Podofficerów roty grenadyerów pałacowych, a na stopniach 12 Kamerpaziów i Paziów; u drzwi w sali żałobney stać będą na straży grenadyerowie pałacowi.

Od dnia przeniesienia ciała na *Castrum doloris* przypuszczani będą, dla oddania pokłonu, wszelkiego stanu ludzie od godziny 11tey zrana do 7mey wieczorem, wyiąwszy podczas odprawiania modlitew za umarłych.

Wielki Marszałek
Hrabia *Mussin-Puszkin-Brjus.*

Żałoba dla osób Dworskich postanowiona iest na rok ieden, zacząwszy od dnia 24 b. m., a dla innych, na pół roku.

(Z Ruskiego Inwalida.)

N. Cesarz Jmć raczył wydać do Jenerała Adjutanta Xięcia Menżykowa następuiący Reskrypt:

Xiąże Alexandrze Siergeiewiczu!

Oblężenie Warny z taką stałością i roztropnością przez Was rozpoczęte i urządzone, teraz szczęśliwie doprowadzone do końca i zupełnym skutkiem uwieńczone zostało. Postępuiąc ścieżką przez Was wskazaną, woyska nasze zdobyły twierdzę, która dotąd nie znała zwycięzców! Ciężka rana, otrzymana na samem polu dzieł Waszych, nie dopuściła Wam bydź obecnym widzem skutków, przez Was przygotowanych. Przyznaiąc atoli zupełne uczestnictwo Wasze w nowym blasku, który odznaczył sławę oręża Rossyyskiego, daruię Wam iedno z dział Tureckich, wziętych w Warnie, pragnąc, ażeby ten dowód osobliwszey Moiey ku Wam życzliwości, posłużył za pamiątkę zasług, okazanych przez Was w oblężeniu i ku zdobyciu Warny.

Zostaię ku Wam zawsze przychylnym.
(podpisano) MIKOŁAY.

Okręt Paryż w przystani
Warneńskiey dnia 1 Października 1828 roku.

Jenerał Adjutant, Jenerał piechoty, Hrabia Komorowski, nayłaskawiey mianowany Senatorem i ma zasiadać w drugim Departamencie Senatu.

Przez Naywyższy dyplomat pod dniem 1 Października, Viceadmirał Messer, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu S. Włodzimierza Wielkiego Krzyża 2giey klassy, w nagrodę za rozsadne urządzenia w kierowaniu oddzielną eskadrą floty Czarnomorskiey, i odznaczaiące się męztwo, okazane przezeń w czasie attaku przez flotę twierdzy Warny dnia 7 Sierpnia.

Przez Naywyższy dyplomat teyże daty, Kontraadmirał Salti, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu S. Anny 1wszey klassy, w nadgrodę szczególney waleczności, przezeń okazaney, w działaniu przeciw twierdzy Warnie, i gorliwego wypełnienia wszystkich rozrządzeń zwierzchności.

Ostatnie chwile życia ś. p. Cesarzowey
MARYI FEDOROWNY.

Jeszcze o południu dnia 23 Października nie było dostrzeżono żadnego widocznego niebezpieczeństwa w stanie Jey Cesarskiey Mości, i nadzieia rychłego powrotu do zdrowia zdawała się niewątpliwą. Od tego czasu choroba zaczęła się wzmagać, ale do godziny piątey z południa sami Lekarze nie widzieli przyczyny obawy. O godzinie szóstey osoby, które przychodziły do Dworu, dla dowiedzenia się o stanie zdrowia Cesarzowey, dostrzegły pomnażaiące się na wszystkich twarzach zmieszanie, i gdy, o godzinie szóstey, Minister Dworu Jego Cesarskiey Mości posłał po Kapelana Cesarzowey, niepewność ta zmieniła się w taiemny przestrach i rozpacz. Dowiedziano się, iż choroba nagle niebezpieczny wzięła kierunek, i że do zachowania drogich dni Nayiaśnieyszey Pani nie było iuż nadziei. Cesarzowa sama oświadczyła życzenie przyięcia Nayświętszych Taiemnic, zaledwie Cesarz Jegomość za dobre poczytał o tem namienić. O godzinie siódmey, z pobożnością, spokoynością i stałością przyięła Kommuniią Świętą, a zebrawszy ostatnie swe siły, mogła się podnieść i usieść na łóżku. Przez cały ten czas Monarcha nie odstępował Swey Rodzicielki. Cesarzowa Alexandra Fedorowna również znaydowała się przy niey Nieodstępnie. — Przygotowawszy się na drogę do wieczności, Cesarzowa zwróciła ieszcze ziemskie oczy na to, co Jey droższem było nad wszystko na tym padole, i drżącą ręką dała ostatnie rodzicielskie błogosławieństwo Nayiaśnieyszym Swym Dzieciom, oświadczaiąc ie po imionach i dla Tych, które w tey świętey chwili były z Nią rozłączone, Cesarzewiczowi Konstantemu Pawłowiczowi, Wielkiemu Xięciu Michałowi Pawłowiczowi, Wielkim Xiężnom Maryi Pawłownie, Annie Pawłownie i Helenie Pawłownie. Z woli Jey Cesarskiey Mości wezwano ku Niey Następcę Tronu. Ten sam zapytał: azali się Jey nie podoba i Siostry widzieć, a otrzymawszy na to pozwolenie, pobiegł po Nie i przyprowadził Wielkie Xiężniczki ku łożu Umieraiącey. Cesarzowa pobłogosławiła wszystkie miło Jey sercu Wnuki, i iuż z trudnością, przy pomocy Cesarza, położyła słabieiącą rękę na podniesionego ku Sobie, przebudzonego ze snu dziecinę Konstantego.

Zaraz potem Cesarzowa pogrążona została w łagodnym drzymaniu, i tylko na godzinę przed skonaniem, na iedno mgnienie oka, zwróciła oczy do Cesarza, ale iuż ani słowa nie mówiąc. Umarła śmiercią sprawiedliwych, bez naymnieyszey walki i cierpienia. W końcu godziny 2giey zrana lekkie wstrząśnienie ust obwieściło Ją otaczaiących o nadeyściu ostatniey chwili, i niebieska wesołość ukazała się na twarzy Stawaiącey przed Bogiem...

Wtedy sprawiedliwy, głośny żal, po głębokiem milczeniu smutku, prawa swe rozciągnął. Płacze napełniły pałac, i rozniosły się po całem mieście. Lud ze szczerem uczuciem opłakuie Matkę, w Maryi Fedorownie, iak nawykł Ją czcić i nazywać od dawnych lat.

Z Paryża d. 17 Listopada.

Dnia 13 pracował Król z Hr. Roy. Dnia 14 Hr. Molien, Jen: Donadieu i Hr. Tournon mieli prywatne posłuchania u J. K. Mci. Margr. Pastoret miał w tymże dniu zaszczyt złożyć J. K. Mci 18ty tom wielkiego dzieła Rozporządzeń Królów Francuzkich. Onegday Margr. Vaulchier nowy Dyrektor ceł, miał posłuchanie, a dziś prezyduie J. K. M. w radzie Ministrów.

Monitor zawiera co następuie: " Z Morei nadeszły listy do Paryża pod dniem 20 Października. Jenerał Maison zabierał się do odpłynienia z Viceadmirałem de Rigny na okręcie Zdobywca do Patras, dla załatwienia trudności, które Albańczykowie względem osadzenia zamku Morei przez woyska Francuzkie czynili. W woysku wyprawy (równie iak w Paryżu) rozchodziła się wieść, że Jenerał Maison ma zamysł przestąpić granice Morei. Celem atoli wyprawy było oswobodzić Moreę, a ten cel dopięty iuż z stał. Wszystko, co ieszcze do czynienia pozostaie dla zupełnego oswobodzenia Grecyi, może tylko nastąpić za zgodą trzech Mocarstw, które traktat z dnia 6go Lipca podpisały, i Francyia okazała iuż, że nie iest ostatnią w dopełnieniu przyiętych obowiązków. Z resztą nie wszczęły się, iak rozgłoszono spory, pomiędzy dyplomatycznemi Ajentami i Jenerałem naczelnie dowodzącym. Instrukcyie, które trzy Mocarstwa wydały są zgodne, i Jenerał Maison iest mężem pełniącym zawsze obowiązki swoie w porozumieniu z Posłami trzech Mocarstw. „

List z Navarino pod dniem 24 Października wyraża co następuie: "Admirał de Rigny popłynął z większą liczbą okrętów swey dywizyi do odnogi Lepantu, Jenerał Maison wyruszył tamże z woyskiem, dla opanowania tak zwanych małych Dardanellów, które zaymuią 3000 Albańczyków, którzy oderwali się od woyska Ibrahima Baszy, i przy których znayduią się także zbiegowie z woyska Egipskiego, któr y nie chcieli się z Morei oddalić. Mówią, iż Hr. Guilleminot (Poseł przy Porcie uda się na fregacie Juno do Neapolu, a ztamtąd do Tulonu.„ — Podług innego listu z tegoż miasta, osada Patrasu i zamku Morei zezwoliły wprawdzie na oddanie tych twierdz, i miały bydź do Stambułu lub swych siedlisk odesłanemi; ale dowodca Patrasu, obawiaiąc się Sułtana, warował sobie, aby Admirał de Rigny dostarczył przewozowych Francuzkich okrętów do zawiezienia osady do Alexandryi. Gdy woyska dowiedziały się o tem, zbuntowały się i zabiły dowódców Tureckiego i Egipskiego, poczem Francuzi postąpili przeciw buntownikom i ich rozpędzili. — Inne doniesienia z Morei zawieraią co następuie: Zamek Morei nie znayduie się ieszcze w posiadłości Francuzów. Dowodca tego zamku, namówiony przez Baszę Lepantu, który mu przyrzekł pomoc, postanowił czynić opór; osada iego wzmocnioną została Turkami z Lala i znaczną liczbą Albańczyków, którzy nie będąc kontenci z oddania twierdz nie chcieli wsiadać na okręty. Należy się zatem obawiać, że tu i pod zamkiem Lepanto przyydzie do kroków nieprzyiacielskich, dla czego też ciągną tam znaczne siły lądowe i morskie.

Bryg Champanoise przywiózł do Tulonu doniesienia od naszey eskadry zamykaiącey Algier do 31 Października, podług których, iak się zdaie, Dey wszedł z nią w układy.

Okręt liniiowy Duquesne, 2 fregaty i 2 brygi, których pokazanie się na Tagu tyle zatrwożyło Miguelistów, powróciły iuż do Tulonu.

P. Simeon, syn byłego pensyonarza w Francuzkiey akademii w Rzymie, otrzymał od Ministra spraw wewnętrznych zlecenie wyrznięcia na kamieniu wizerunku N. Króla Jmci, który umieszczony będzie w zbiorze rzniętych kamieni w bibliotece. Tenże Minister rozporządził, aby wygotować się maiące płaskorzeźby dla frontynu kościoła Sstey Magdaleny oddane zostały dla otrzymania nagrody pod rozpoznanie kommissyi znawców pod prezydencyą Hr. Tournon.

DODATEK
DO Nro 97.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA dnia 3 GRUDNIA 1828 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Listop:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 5, 078	+ 6. 0	93	Zachodni wicher	Pochmurno	w nocy deszcz.
12	„ 4, 533	+ 8. 4	90	„ „	„ „	
29. 3	„ 3, 841	+ 8. 7	89	„ „	„ „	
9	„ 3, [illegible]	+ 7. 8	93	„	„ „	Deszcz.
7	27 5, [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] wicher	Pochmurno	o g. 6 deszcz.
30. 12	„ 5, 917	+ 1. 6	80	Połud: Za. wicher	„ „	
3	„ 6, 402	+ 0. 4	69	Północny mocny	Pogoda z Chmur:	
9	„ 8, 310	— 1. 8	75	Połud: Za. mocny	Pogoda	
Grud: 7	27 6, 156	— 3. 3	89	żaden	Chmury	
12	„ 4, 012	— 0. 8	87	Połud: Ws. słaby	Pochmurno	
1. 3	„ 2, 962	— 1. 2	92	„ „	„ „	Snieg.
9	„ 2, 912	— 2. 3	94	żaden	„ „	„

J. K, *Steczkowski*, A. O. A.

— Z *Krakowa*. —

Kometa Enckego, który teraz wszystkich Astronomów zatrudnia, z tuteyszego Obserwatoryium był 5 Listopada, w mieyscu przez Efemerydę oznaczonem, dostrzeżonym; lecz iuż to dla ciągłey u nas niepogody, iuż też dla przytomności Księżyca nad poziomem, zaledwo dotąd kilka położeń iego, za pomocą Mikrometru - kołowego Frauenhofera można było wyznaczyć. Po obrachowaniu rzeczonych kilku Obserwacyi, wypadki prawie zupełnie zgadzaią się z Efemerydą przez Enckego obrachowaną.

W Krakowie dnia 2 Grudnia 1828 roku.

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

Z *Włoch d.* 18 *Listopada*.

Dnia 13 b. m. umarł w Rzymie Kardynał Spina w 70 roku życia.

Wielka Xiężna Rossyyska Helena przy-

była dnia 7go b. m. z orszakiem swoim do Florencyi, gdzie zabawiła dni osm, potem udała się w dalszą drogę do Rzymu i Neapolu.

Kardynał della Somaglia otrzymał od N. Krola Jmci Sardyńskiego order zwiastowania.

Rossyyski bryg Userdie o 18 działach przybył dnia 28 Października z Navarino do Ankony, a Angielski o 16 działach dnia 30 z ważnemi pismami do swych rządów,

Z Madrytu d. 6 Listopada.

Dziś w południe powrócił Dwor z Eskurial do stolicy tuteyszey,

W Andaluzyi urządzany iest pułk konnicy dla zwiększenia siły zbroyney na wyspie Kuba.

Minister Calomarde wyniesiony był źle ma, iak głoszą, na Granda Hiszpanii,

W Badajoz odkryto żyłę merkuryuszu.

Znany w Katalonii buntownik Jarre został przez żandarmów pochwycony,

W Santa Coloma do Jarnes (w Katalonii, między Geroną i Hostalrich) przytrzymano zakonnika z wszystkiemi iego papierami, który wysłany został od bawiących we Francyi Agraviadosow.

Z Lizbony d. 1 Listopada.

Wczoray i dziś były zgromadzenia gabinetu, lecz wypadek ich nie wiadomy.

Wczorayszą Gazeta Dworska umieściła znowu niemały poczet oddalonych woyskowych.

Budowana na tuteyszym warsztacie korweta otrzymała iuż wcześniey nazwisko Dwudziesty 7my Maia, na pamiątkę dnia tego, w roku 1823 w którym Don Miguel udał się do Villafranca dla obalenia ówczesnego konstytucyynego rządu.

W Koimbrze pochwycony niedawno został duchowny i zaraz na śmierć skazany. Prosił o spowiednika, ale odpowiedziano mu, iż iako członek taynego towarzystwa i konstytucyionista iest dzieckiem złego Ducha i powinien prosto iść do Piekła. — Z Faro przywleczono tu nawet 93letniego ręce w tyle związane maiącego człowieka.

Ostatnie rozporządzenie policyi zrządziło, iż coraz ztąd więcey ludzi uchodzi. Don Miguel rzadko widzieć się daie.

Rzadko bardzo nadchodzące tu z prowincyi doniesienia są nader smutne. Większe tam i okrutnieysze zachodzi prześladowanie konstytucyionistów, niż tu; tam nie można się iak tylko ucieczką ratować. Nieszczęśliwa Koimbra iest pusta; trzy części iey ludności uszły lub ienczą w więzieniach.

Kupa konstytucyyna weszła do Portalegre (Alemtejo) poczem mieszkańcy uwolnili wszystkich więźniow, Rząd wysłał przeciw tey kupie 300 żołnierzy,

Z Londynu d. 14 Listopada.

Zdrowie N. Krola Jmci znayduie się w dosyć dobrym stanie, a Xcia Klarencyi (brata J. K. Mci) który także był zachorował, iuż się polepsza.

Dwor zawdział po zmarłey krolowey Wirtembergskiey na 4 tygodnie załobę,

Wczoray odbyła się gabinetowa rada w wydziale spraw zagranicznych. W wieczór nadeszło do tegoż wydziału pismo od Lorda Heytesbury z Odessy pod dniem 24 Października. Tegoż dnia nadeszło pismo od Lorda Kowley pod dniem 1 b. m. a dziś od Konsula naszego w Lizbonie P. Matthews.

Do Irlandyi idą ciągle ieszcze woyska. Gazeta Dublińska donosi, iż z Szkocyi przybyła broń dla Klubistow Brunswickich. Gazeta Kuryer nie zaprzecza temu doniesieniu, i

dodaie tylko, iż ta broń może także bydź dla Katolików przeznaczoną.

Miesięczny żołd dla wychodniów Portugalskich, znayduiących się w Plimut, wynosi przeszło 5000 Fs.

Stan zdrowia w Gibraltarze znacznie polepszył się od 27 Października. Zmnieyszyła się liczba chorych i od 23 do 25 nie umarło iak 87 osób.

Z Kartageny d. 27 Września.

Boliwar, który przybrał tytuł Prezydenta oswobodzcy, uspokoił i urządził wewnętrzne sprawy Kolumbii przez nadanie nowey konstytucyi, która wszędzie z radością przyięta została. Podług tey konstytucyi wydziały Ministrowskie składaią się z 6 Sekretarzów stanu. Teraźnieysze urządzenie rzeczy trwać ma aż do Stycznia roku 1830, potem zwołany zostanie powszechny Kongres, który przedsięwezmie środki, iakie dla dobra publicznego zapotrzebne uznane zostaną. Oswobodzca bawi teraz w Bogota. Dnia 15 została nowa konstytucyia przyięta i nazaiutrz odbyły się z tego powodu uroczystości. — Boliwar popiera woynę przeciw Peru, dla nadania temu skołatanemu kraiowi spokoyności. Woyska iego znalazły na drogach i lasach, przez które przechodzić musiały, odpór mieszkańców, lecz spodziewaią się, iż prędkie zwycięztwo uwieńczy iego przedsięwzięcie.

Od granic Tureckich d. 12 Listopada.

Stanowisko Rossyianów w Bulgaryi rozciąga się teraz od Warny przez Bazardzik i Kaenardzi aż ku Sylistryi. Turtukai, na zachód tey twierdzy na prawym brzegu Dunaiu leżący został także niedawno przez Rossyianów zaięty. Xiążę Szczerbatow, który dotąd dowodził oblegaiącym Sylistryią korpusem, zachorował ciężko, iak mówią na gorączkę nerwową. Jenerał Langeron obiął tymczasowo dowództwo pod Sylistryią, póki go Jenerał Roth, który iest co chwila oczekiwany nie zluzuie. Sądzą, iż Sylistryia nie potrafi się już długo trzymać. Rossyianie maią przed tą twierdzą 120 dział różney wielkości, z których trafnie idzie ogień. Turcy zdaią się także używać sposobów, dla oswobodzenia Sylistryi.

List z Saloniki pod dniem 3 Listopada donosi: Dnia 26 Października nie długo po nadeyściu wiadomości o wzięciu przez Rossyian Warny, przybył tu Tatar z obozu Wielkiego Wezyra z rozkazem do tuteyszego Wielkorządcy, aby zaiął maiątek znanego Jussuff Baszy, który w tem Baszowstwie, a mianowicie w naszem mieście posiadał. Rozkaz ten został tey samey nocy ściśle dopełniony i iego podskarbi, który tu bawił, uwięziony. Środek ten zrządził tu powszechne zadziwienie, zwłaszcza, iż dotyczy się męża naywalecznieyszego w całem Tureckiem woysku, i dla którego cała Macedoniia miała naywiększy szacunek. Nie mogą poiąć, iak ten wódz, który odznaczył się w tylu wypadkach i nawet w obronie Warny okrył się sławą, mógł nagle splamić się zbrodnią zdrady, którą mu Wielki Wezyr w swem liście zarzuca. Zresztą nadeszła tu z Seres pod dniem 1 Listopada wiadomość, że maiątek bawiącego tam syna Jussuff Baszy nie został tknięty.

Do Belgradu przybywa codziennie po 2 i 3 Tatarów do pałacu Tureckiego Wodza, lecz nie można się od nich nic dowiedzieć. Rozchodzi się tylko mnóstwo niepewnych wieści, iak n. p. wzięcie Szumli, stoczenie pod górami Bałkanu wielkiey dla Turków niepomyślney bitwy, i t. d.

Powszechna Gazeta Grecyi pod dniem 11 Października zawiera wyrok Prezydenta nakazuiący urządzenie poczt w Grecyi.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest dnia 4 Grudnia, daną będzie Komedya w 1 akcie wierszem napisana, pod tytułem: *Małżeństwo przymuszone.* — Poczem nastąpi Komedya we 2 aktach, pod tytułem: *Ton modny pod Schodami.* — Między Sztukami 14toletni Wirtuoz na fortepianie JP. Stefan *Heller* z Pestu odegra:

1. Koncert Humla de E dur z towarzyszeniem tuteyszey Orkiestry.
2. Waryiacyie z Introdukcyią i Finałem własney kompozycyi.

Młody ten Artysta, który iuż kilkakrotnie dał dowody swoiego talentu, w Wiedniu, Presburgu, Peście i Budzie (Offen) i który nayznakomitszych Mistrzów i lubowników muzyki zaszczytne zyskał pochwały, spodziewa się, iż tuteysza Publiczność nieodmówi mu względów swoich i licznem zgromadzeniem ninieysze widowisko zaszczyci. Nadto JP. *Heller* uprasza tuteyszych Lubowników muzyki, aby na temże samem Koncercie raczyli podać mu iakiekolwiek Tema, a on natychmiast Waryiacyie improwizować będzie.

Dnia 1 i 2 Grudnia 1828 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	25 —	22 —	20 —	19 —
— Żyta	12 —	11 —	10 15	10 —
— Jęczmienia	10 16	10 —	9 —	8 —
— Grochu	15 —	12 —	— —	— —
— Owsa	5 15	5 —	4 42	— —
— Jagieł	20 —	18 —	16 —	— —
— Rzepaku	26 —	24 —	23 —	— —

W Gdańsku d. 24 Listopada.

Łaszt 30 Korcy wynoszący,

Pszenicy	od	Złp.	1440	do	1550.
Żyta	—	—	510	—	540.
Jęczmienia	—	—	420	—	480.
Owsa	—	—	260	—	300.
Grochu	—	—	668	—	690.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 323 Ciągnieniu dnia 3go Grudnia 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

2. 16. 39. 18. 19.

Przyszłe 324 Ciągnienie dnia 10go Grudnia 1828 r. przypada.

DONIESIENIE.

Sąd Appellacyiny etc.

Stósownie do przepisu Art: 118 Kod. Cyw: podaie niniejszem do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi, na domaganie się Ignacego, Kajetana i Teressy Panny doletniey, Mireckich, Obywateli W. M. Krakowa, wydał w dniu 7 Listopada r. b. Wyrok przedstanowczy, mocą którego wyszukiwanie nieobecnego przeszło od lat czterech Henryka Mireckiego, brata proszących, Sądowi Pokoiu Okręgu I. M. Krakowa poleconem zostało.

Krakowie dnia 19 Listopada 1828 r. *Nikorowicz.*

Raubach, Sekr: S. A.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

W skutek Uchwały Senatu, w dniu dzisieyszym zapadłey, zawiadomia Wydział Skarbowy Publiczność, iż odbywać się będzie w Biórach tegoż Licytacyia na wydzierżawienie Dochodów z Loteryi liczbowey, trwaiące przez lat sześć, zaczynać się będzie od kwoty wywołania pierwszego 80,000 zł. Pol:, termin Licytacyi oznacza się na dzień 5ty Grudnia r. b. o godzinie 10 przed południem. Chęć licytowania maiący będą zaopatrzeni w Vadium 8000 zł. Pol: wynoszące, o innych warunkach w Biórach Wydziału Skarbowego każdego czasu dowiedzieć się każdy może.

W Krakowie dnia 2 Grudnia 1828 r.

Bystrzonowski.

Gadomski, Sekr: Wydz.